

ბაკურიანში ცენტრალური ბილიკის მოწყობა, ბორჯომის მუნიციპალიტეტი

გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი და გარემოზე
ზემოქმედების მართვის გეგმა

რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი
ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ

ოქტომბერი, 2016

ქვე-პროექტის აღწერა

წარმოდგენილი ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია ახალი საფეხმავლო და ველოსიპედისთვის განკუთვნილი ბილიკის მოწყობა დაბა ბაკურიანში. აღნიშნული ბილიკი მიუყვება წრიულ სამანქანო გზას და მდებარეობს ბაკურიანის ცენტრში, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში. ბაკურიანი, ცნობილი სათხილამურო კურორტი საქართველოში, მდებარეობს 30 კმ-ის დაშორებით ბორჯომიდან, ხოლო 180 კმ-ის დაშორებით თბილისიდან.

ბილიკის საერთო სიგრძე არის 2750 მ, ხოლო სიგანე - 2,5 მ. ბილიკის ნაწილი, რომელიც განკუთვნილია ველოსიპედის მოძრაობისთვის, შეიღებება აგურისფერი საღებავით და ამ გზით იქნება გამოყოფილი ბილიკის დანარჩენი ნაწილისგან. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკის გასწვრივ განლაგებულია კერძო მიწის ნაკვეთები, ზოგიერთ ადგილას ბილიკის სიგანე არ აღემატება 1,7 მეტრს. თუმცა, ასევე ზოგიერთ ადგილას ბილიკის სიგანე იძლევა საშუალებას დასასვენებელი სკამებისა (16 ცალი) და დეკორატიული ნაგვის ურნების (36 ცალი) განთავსების. ქვე-პროექტი ასევე ითვალისწინებს გარე განათების მოწყობას: დამონტაჟდება ახალი ლამპიონები (11 ცალი) და მოხდება ზოგიერთი არსებული ლამპიონის (27ცალი) გადატანა.

ბილიკის ერთ მხარეს განთავსებულია კერძო მიწის ნაკვეთები, რომლებზეც ამ ეტაპზე არ არის განლაგებული შენობა-ნაგებობები და შესაბამისად არ არის ცნობილი რა დანიშნულებით მოხდება ამ ნაკვეთების გამოყენება, ამიტომ მომავალში რომ არ შეიზღუდოს მანქანით მისვლა აღნიშნულ ნაკვეთებამდე და კერძო მესაკუთრეებს არ შეექმნეს ამ მხრივ პრობლემები, საავტომობილო გზიდან კერძო ნაკვეთამდე მოეწყობა ჩასასვლელები და ამოსასვლელები, რომელიც ბილიკს გადაკვეთს რამდენიმე ადგილას.

რაც შეეხება სანიაღვრე სისტემას, ბილიკზე სანიაღვრე მილების თავზე მოეწყობა გვერდული წვიმმომღებები, საიდანაც მოხდება არსებული გზისა და საპროექტო ბილიკის ზედაპირებიდან წყლის დაღვრა სანიაღვრე არხებში.

ასევე, ვინაიდან საავტომობილო გზის მიმდებარედ ხდება ბილიკის მოწყობა, საავტომობილო გზის ქვეშ არსებული სადრენაჟე მილები მოითხოვს დაგრძელებას ბილიკის სიგანეზე. მილებიდან წყალი განიტვირთება მიმდებარედ ბუნებრივად შექმნილ სანიაღვრეებში.

ბილიკის მიმდებარედ განთავსებულია შემდეგი ხაზოვანი ნაგებობები: საკანალიზაციო მილები, რეგისტრირებულია „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ საკუთრებად, ინტერნეტის ქსელი რეგისტრირებული, როგორც „სილქნეტის“ საკუთრება. იმ მიზნით რომ თავიდან ავიცილოთ, აღნიშნული ხაზოვანი ნაგებობების დაზიანება, პროვაიდერები უკვე წერილობით არიან ინფორმირებულები დაგეგმილი საქმიანობების შესახებ.

იმ შემთხვევაში თუ სამშენებლო სამუშაოები მოითხოვს ხაზოვანი ნაგებობების ფუნქციონირების დროებით შეწყვეტას, ადგილობრივი მოსახლეობა გაფრთხილებული იქნება სამუშაოების დაწყებამდე.

ამგვარად, ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- დეკორატიული ქვის ბორდიურებისა (2480 მ) და სანიაღვრე არხის მოწყობა;
- ფეხითმოსიარულეთა ბილიკის მონიშვნა და მაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება;
- ასფალტო/ბეტონის საფარის მოწყობა (2750მ);
- მოსასვენებელი სკამების (11 ცალი) და დეკორატიული ნაგვის ურნების (36 ცალი) განთავსება;
- ახალი ლამპიონების (11 ცალი) განთავსება და არსებული ლამპიონების გადატანა (27 ცალი).

ტერიტორია, სადაც იგეგმება ბილიკის მოწყობა არ არის რეგისტრირებული, ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მეორე რეგისტრაციის პროცესი. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკი მდებარეობს სახელმწიფო მნიშვნელობის მქონე საავტომობილო გზის გასწვრივ, რომელსაც მართვას სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“, სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდმა“ სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“-სგან მოიპოვა ნებართვა წრიული ბილიკის მშენებლობის თაობაზე.

„ბორჯომის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ბორჯომის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი წრიულ ბილიკის მოვლა-პატრონობაზე.

(ა) ზემოქმედების შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება მცირე მოკლევადიანი ზეგავლენა გარემოზე, ხოლო მისი გრძელვადიანი გავლენა იქნება პოზიტიური, რადგან ადგილობრივი მოსახლეობა და ტურისტები იქნებიან უზრუნველყოფილი უფრო კომფორტული გარემოთი.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>გარემოზე ძირითად ზემოქმედებას ადგილი ექნება მშენებლობის ფაზაში, რომელიც მოიცავს წრიული ბილიკის მოწყობას, მძიმე ტექნიკის მოძრაობასა და ექსპლუატაციას, მასალების მიწოდებას.</p> <p>წარმოდგენილი ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება საპროექტო ობიექტის ტურისტული მიმზიდველობა. გაზრდილ ტურისტების ნაკადს ექნება პოზიტიური სოციალური გავლენა დასაქმების შესაძლებლობის გაუმჯობესებით და სამცხე-ჯავახეთში ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკისა და კულტურული მემკვიდრეობის მარშრუტების განვითარებით.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელება შექმნის ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ახალი სამუშაო ადგილების შექმნისა და მათი შემოსავლის გაზრდის შესაძლებლობას.</p> <p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა არის მოკლევადიანი და დამახასიათებელი მცირე/საშუალო სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის: ხმაური, მტვერი, ვიბრაცია და ემისიები მძიმე ტექნიკის მოძრაობისა და ექსპლუატაციის შედეგად, სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა, მოძრაობის დროებითი შეფერხება, ფეხით მოსიარულეთა მისადგომობის დარღვევა.</p> <p>დაახლოებით 400 მ³ ინერტული ნარჩენი წარმოიქმნება სადრენაჟე სისტემის მოწყობისა და ტერიტორიის მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელების შედეგად. უახლოესი მუნიციპალური ნაგავსაყრელი მდებარეობს სოფელ ჭაჭარაქთან ახლოს, საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 2,5 კმ-ის დაშორებით.</p> <p>სამუშაოებისათვის საჭირო ინერტული მასალების, ასევე, წარმოქმნილი ნარჩენების ტრანსპორტირება გამოიწვევს მიმდებარე საავტომობილო გზის დატვირთვის მცირედ</p>

	<p>გაზრდას და ტრანსპორტის მოძრაობის შეფერხებას, ასევე, ადგილობრივი მოსახლეობისა და ტურისტების შეწუხებას.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების შემდეგ ტურისტთა გაზრდილ ნაკადს შესაძლოა გარემოზე ჰქონდეს არაპირდაპირი უარყოფითი ზეგავლენა - ნარჩენების წარმოქმნის გაზრდისა და ვანდალიზმის კუთხით.</p>
<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედების ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>გამომდინარე იქიდან, რომ საპროექტო ბილიკის ერთ მხარეს მდებარეობს საავტომობილო გზა, ხოლო მეორე მხარეს კერძო მიწის ნაკვეთები, იმ მიზნით, რომ არ შეფერხდეს მისვლა აღნიშნულ ნაკვეთებამდე, წარმოდგენილი ქვე-პროექტი ითვალისწინებს აღნიშნულ ნაკვეთებამდე საავტომობილო გზიდან მისასვლელელების დატოვებას.</p> <p>წარმოდგენილი ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება საპროექტო ობიექტის ტურისტული მიმზიდველობა. გაზრდილ ტურისტების ნაკადს ექნება პოზიტიური სოციალური გავლენა დასაქმების შესაძლებლობის გაუმჯობესებით და სამცხე-ჯავახეთში ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკისა და კულტურული მემკვიდრეობის მარშრუტების განვითარების გზით.</p> <p>გრძელვადიან პერსპექტივაში ქვე-პროექტის სოციალური ზემოქმედება იქნება დადებითი - გაიზრდება სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება; შემცირდება ჯანმრთელობისთვის საზიანო გამონაბოლქვის გამოყოფა, მტვერის წარმოქმნა და საწვავის მოხმარება. გაუმჯობესდება ტერიტორიის ვიზუალური მხარე.</p> <p>ნეგატიური ზეგავლენა იქნება მოკლევადიანი და შემოიფარგლება სამშენებლო მოედნითა და დაკავშირებულია იმ შემაწუხებელ ფაქტორებთან, რომლებიც უკვე აღწერილია ზემოთ.</p> <p>სამშენებლო სამუშაოების მნიშვნელოვანი სოციალური ზეგავლენა, როგორცაა ადგილობრივი დემოგრაფიული სტრუქტურის შეცვლა, ახალი დასახლებების ჩამოყალიბება, ინფექციების განვითარების რისკი არ არის მოსალოდნელი. იმ შემთხვევაში თუ სამშენებლო სამუშაოები მოითხოვს ხაზოვანი ნაგებობების ფუქნციონირების დროებით შეწყვეტას, ადგილობრივი მოსახლეობა იქნება წინასწარ ინფორმირებული სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ.</p>

(ბ) შემამსუბუქებელი ზომები

<p>რა ალტერნატივები იქნა განხილული დაპროექტებისას</p>	<p>დისკუსია წარიმართა ცენტრალური ბილიკის სიგანესთან დაკავშირებით. გამომდინარე იქიდან, რომ უფრო ფართო ბილიკის მოწყობა დაკავშირებული იყო ნაკვეთების შესყიდვის გაუმართლებელ ხარჯებთან, ეს ალტერნატივა იქნა უარყოფილი და ამ ეტაპზე მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, მოეწყობა მაქსიმუმ 2,5 მ სიგანის ბილიკი. თუმცა ზოგიერთ ადგილას, ბილიკის სიგანე არ აღემატება 1,7მ.</p>
<p>ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებული?</p>	<p>ბილიკის მოწყობის ფაზაში მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედებების შემცირება ადვილად შესაძლებელია. კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება, რომ ნარჩენები განათავსოს შეთანხმებულ ადგილას, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერებიდან მოპოვებული ინერტული მასალა, თავიდან აიცილოს წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება (საწვავის/ზეთების დაღვრა სატრანსპორტო საშუალებებისა და მექანიზმების გაუმართაობის გამო, ასფალტისა და ბეტონის ნარჩენებით დაბინძურება), მოსახლეობის შეწუხება (ხმაურით, მტვერით და ემისიებით) შერბილდება მუშაობის/ მასალების მიწოდების განრიგის დაცვის გზით, მოძრაობის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების შესაბამისი მოვლით.</p> <p>სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარების პერიოდში აუცილებელია მოძრაობის ორგანიზება და სამშენებლო მონაკვეთების შემოფარგვლა. სამუშაოების დაწყებამდე უნდა დაზუსტდეს მიწისქვეშა კომუნიკაციების განლაგება და ჩალაგების სიღრმე კომუნიკაციების ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელი პირების თანდასწრებით და დაზუსტებული კომუნიკაციები შემოიფარგლოს.</p> <p>იმ მიზნით, რომ თავიდან ავიცილოთ არსებული მიწისქვეშა კომუნიკაციების ფუნქციონირების შეფერხება ან მათი დაზიანება, სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე პროვაიდერები იქნებიან ინფორმირებული დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>იმ შემთხვევაში თუ სამშენებლო სამუშაოები მოითხოვს ხაზოვანი ნაგებობების ოპერირების დროებით შეჩერებას, ადგილობრივი მოსახლეობა იქნება წინასწარ გაფრთხილებული სამუშაოების დაწყებამდე.</p>

<p>წარსულში განხორციელებული მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის დიზაინში?</p>	<p>მგვ-ს ფართო გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და დიდი მასშტაბის გზების და ქუჩების რეაბილიტაციის ქვე პროექტების განხორციელებაში. წინა მსგავსი პროექტების განხორციელების გამოცდილებებიდან მიღებული ცოდნის საფუძველზე პროექტი ითვალისწინებს არა მარტო გზის საფარის რეაბილიტაციას, ასევე სანიაღვრე არხების და მილების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს შემდგომში გზის საფარის მოვლა-შენარჩუნებას.</p>
<p>ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში და გათვალისწინებული იქნა თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ?</p>	<p>24-ნოემბერს დაბა ბაკურიანში გაიმართა გარემოსდაცვითი გეგმის სამუშაო ვერსიის საჯარო განხილვა ადგილობრივ მოსახლეობასთან.</p>

(გ) კატეგორიზაცია და დასკვნა

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვეპროექტი უარყოფილია
2. ქვეპროექტი მიღებულია

ქვე-პროექტის მომზადება მოითხოვს:

1. მცირემასშტაბიანი სამშენებლო და სარეაბილიტაციო საქმიანობების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას
2. გარემოზე ზეგავლენის განხილვას, გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადების ჩათვლით

ქვე-პროექტის სოციალური და კულტურულ რესურსებზე ზემოქმედების სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის ობიექტების მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	X ¹	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას სამეურნეო რესურსებზე, როგორცაა მიწა, სამოვრები, წყალი, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		X
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლეობას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შეძენა (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) ?		X
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბეღელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		X
<p>თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იძულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			
ინფორმაცია კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა პროექტი მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?		X
<p>თუკი პასუხი კითხვაზე 5 არის „დიახ“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.11 ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით მოპოვებული მასალების მართვა უნდა განხორციელდეს OP/BP-სა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.</p>			

¹ პროცესი. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკი მდებარეობს სახელმწიფო მნიშვნელობის მქონე საავტომობილო გზის გასწვრივ, რომელსაც მართავს სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“, სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდმა“ სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“-სგან მოიპოვა ნებართვა წრიული ბილიკის მშენებლობის თაბაოზე.

„ბორჯომის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ბორჯომის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი წრიულ ბილიკის მოვლა-პატრონობაზე.

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის და სახელება	რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი
ქვე-პროექტის დასახელება	ბაკურიანში ცენტრალური ბილიკის მოწყობა, ბორჯომის მუნიციპალიტეტი
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>წარმოდგენილი ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია ახალი საფეხმავლო და ველოსიპედისთვის განკუთვნილი ბილიკის მოწყობა დაბა ბაკურიანში. აღნიშნული ბილიკი მიუყვება წრიულ სამანქანო გზას და მდებარეობს ბაკურიანის ცენტრში, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში. ბაკურიანი, ცნობილი სათხილამურო კურორტი საქართველოში, მდებარეობს 30 კმ-ის დაშორებით ბორჯომიდან, ხოლო 180 კმ-ის დაშორებით თბილისიდან.</p> <p>ბილიკის საერთო სიგრძე არის 2750 მ, ხოლო სიგანე - 2,5 მ. ბილიკი, რომელიც განკუთვნილია ველოსიპედის მოძრაობისთვის შეიღებება აგურისფერი საღებავით და ამ გზით იქნება გამოყოფილი ბილიკის დანარჩენი ნაწილისგან. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკის გასწვრივ განლაგებულია კერძო მიწის ნაკვეთები, ზოგიერთ ადგილას ბილიკის სიგანე არ აღემატება 1,7 მეტრს. თუმცა, ასევე ზოგიერთ ადგილას ბილიკის სიგანე იძლევა საშუალებას დასასვენებელი სკამებისა (16 ცალი) და დეკორატიული ნაგვის ურნების (36 ცალი) განთავსების. ქვე-პროექტი ასევე ითვალისწინებს გარე განათების მოწყობას: დამონტაჟდება ახალი ლამპიონები (11 ცალი) და მოხდება ზოგიერთი არსებული ლამპიონის (27ცალი) გადატანა.</p> <p>ბილიკის ერთ მხარეს განთავსებულია კერძო მიწის ნაკვეთები, რომლებზეც ამ ეტაპზე არ არის განლაგებული შენობა-ნაგებობები და შესაბამისად არ არის ცნობილი რა დანიშნულებით მოხდება ამ ნაკვეთების გამოყენება, ამიტომ მომავალში რომ არ შეიზღუდოს მანქანით მისვლა აღნიშნულ ნაკვეთებამდე და კერძო მესაკუთრეებს არ შეექმნეს ამ მხრივ პრობლემები, საავტომობილო გზიდან</p>

კერძო ნაკვეთამდე მოეწყობა ჩასასვლელები და ამოსასვლელები, რომელიც ბილიკს გადაკვეთს რამდენიმე ადგილას.

რაც შეეხება სანიაღვრე სისტემას, ბილიკზე სანიაღვრე მილების თავზე მოეწყობა გვერდული წვიმმომღებები, საიდანაც მოხდება არსებული გზისა და საპროექტო ბილიკის ზედაპირებიდან წყლის დაღვრა სანიაღვრე არხებში.

ასევე, ვინაიდან საავტომობილო გზის მიმდებარედ ხდება ბილიკის მოწყობა, საავტომობილო გზის ქვეშ არსებული სადრენაჟე მილები მოითხოვს დაგრძელებას ბილიკის სიგანეზე. მილებიდან წყალი განიტვირთება მიმდებარედ ბუნებრივად შექმნილ სანიაღვრეებში.

ბილიკის მიმდებარედ განთავსებულია შემდეგი ხაზოვანი ნაგებობები: საკანალიზაციო მილები, რეგისტრირებულია „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ საკუთრებად, ინტერნეტის ქსელი რეგისტრირებული, როგორც „სილქნეტის“ საკუთრება. იმ მიზნით რომ თავიდან ავიცილოთ, აღნიშნული ხაზოვანი ნაგებობების დაზიანება, პროვადერები უკვე წერილობით არიან ინფორმირებულები დაგეგმილი საქმიანობების შესახებ.

იმ შემთხვევაში თუ სამშენებლო სამუშაოები მოითხოვს დროებით ხაზოვანი ნაგებობების ფუნქციონირების შეწყვეტას, ადგილობრივი მოსახლეობა გაფრთხილებული იქნება სამუშაოების დაწყებამდე.

ამგვარად, ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- დეკორატიული ქვის ბორდიურებისა (2480 მ) და სანიაღვრე არხის მოწყობა;
- ფეხითმოსიარულეთა ბილიკის მონიშვნა და მაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება;
- ასფალტო/ბეტონის საფარის მოწყობა (2750მ);

	<p>- მოსასვენებელი სკამების (11 ცალი) და დეკორატიული ნაგვის ურნების (36 ცალი) განთავსება;</p> <p>- ახალი ლამპიონების (11 ცალი) განთავსება და არსებული ლამპიონების გადატანა (27 ცალი).</p> <p>ტერიტორია, სადაც იგეგმება ბილიკის მოწყობა არ არის რეგისტრირებული, ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მეორე რეგისტრაციის პროცესი. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკი მდებარეობს სახელმწიფო მნიშვნელობის მქონე საავტომობილო გზის გასწვრივ, რომელსაც მართვას სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“, სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდმა“ სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“-სგან მოიპოვა ნებართვა წერიული ბილიკის მშენებლობის თაბაოზე.</p> <p>„ბორჯომის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ბორჯომის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი წერიულ ბილიკის მოვლა-პატრონობაზე.</p>		
<p>ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)</p>	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: ზარუკ თოხმახიანი</p>	<p>უსაფრთხოების სპეციალისტი: დარეჯან კაპანაძე - გარემოსდაცვის სპეციალისტი</p> <p>დავით ჯეჯელავა- სოციალური უსაფრთხოების სპეციალისტი</p>	
<p>განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)</p>	<p>განმახორციელებელი ერთეული: მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველი: (-----)</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორი: (-----)</p>
<p>ადგილმდებარეობის აღწერა</p>			

<p>ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>ტერიტორია, სადაც იგეგმება ბილიკის მოწყობა არ არის რეგისტრირებული, ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მეორ რეგისტრაციის პროცესი.</p>
<p>ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>ბორჯომი, მესხეთის ქუჩა # 5 ტელეფონი : (0367) 222416224499</p>
<p>ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)</p>	<p>ტერიტორია, სადაც იგეგმება ბილიკის მოწყობა არ არის რეგისტრირებული, ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მეორ რეგისტრაციის პროცესი. გამომდინარე იქიდან, რომ ბილიკი მდებარეობს სახელმწიფო მნიშვნელობის მქონე საავტომობილო გზის გასწვრივ, რომელსაც მართვას სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“, სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდმა“ სსიპ „საქართველოს გზების დეპარტამენტი“-სგან მოიპოვა ნებართვა წრიული ბილიკის მშენებლობის თაბაოზე.</p> <p>„ბორჯომის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ბორჯომის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი წრიულ ბილიკის მოვლა-პატრონობაზე.</p>
<p>ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო</p>	<p>ბაკურიანი საქართველოში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი სამთო-კლიმატური კურორტია. ყოველწლიურად აქ ათეულათასობით ადამიანი ჩამოდის, ქართველიც და უცხოელიც, რათა დაისვენონ, ისიამოვნონ თხილამურებითა და სნოუბორდით სრიალით, დატკბნენ კავკასიონის ულამაზესი ხედებით, მოიარონ წიწვიანი ტყით დაფარული მიდამოები, დალაშქრონ მარშრუტები ახლომდებარე სოფლებსა და წყაროებამდე, როგორც ფეხით, ასევე ცხენით, ველოსიპედით, თოვლმავლით ან კვადროციკლით.</p> <p>ბაკურიანი შესაფერისი ადგილია როგორც ოჯახების დასვენების, ასევე სპორტისა და ბუნების მოყვარული ახალგაზრდებისათვის.</p> <p>ბაკურიანი ბორჯომის ხეობაში, თრიალეთის ქედის ჩრდილოეთ ფერდზე, ზღვის დონიდან 1700 მეტრზე</p>

	<p>მდებარეობს. თბილისსა და ბაკურიანს შორის მანძილი 180კმ-ია, ხოლო ბორჯომიდან ის მხოლოდ 30კმ-შია.</p> <p>ჰავა ზღვის ნოტიოდან ზომიერად ნოტიო კონტინენტურისაკენ გარდამავალია, ზამთარი - ცივი, თოვლიანი, ზაფხული - ხანგრძლივი. საშუალო წლიური ტემპერატურა 4,3 C, იანვრისა - 7,2 C, აგვისტოსი 15 C. ნალექები 734 მმ წელიწადში. თოვლის საფარი (64 სმ სისქის) დეკემბრის დასაწყისიდან მარტის ბოლომდე.</p> <p>საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ბაკურიანის ცენტრალურ ნაწილში წრიული გზის მიმდებარედ. ის მიუყვება კობა წაქაძის ქუჩას და მის გასწვრივ ასევე განლაგებულია მიწის ნაკვეთები. წრიული გზის გასწვრივ განლაგებულია ტურისტული შენობები, როგორცაა სასტუმროები, სანატორიუმები, კოტეჯები და ა.შ. ბილიკის გასწვრივ არ ვხვდებით მცენარეული საფარს ხეებისა და ბუჩქების სახით.</p>
<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>უახლოესი ლიცენზირებული კარიერები მდებარეობს საშუალოდ 22 კმ-ში. ხოლო უახლოესი ნაგავსაყრელი 2,5 კმ-ის დაშორებით საპროექტო ობიექტიდან.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც დაბალი რისკის B კატეგორიის პროექტი. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას.</p> <p>ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (ii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); (iii) კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების

	<p>სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისათვის და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შემენისა);</p> <p>(iv) ზედმეტი გრუნტის განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან;</p> <p>(v) იმ შემთხვევაში თუ ყოველწლიურად კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება 120 კგ სახიფათო ნარჩენების გარკვეული რაოდენობა ან 200 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული მასალა. კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ნარჩენების მართვის გეგმა და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსები დაცვის სამინისტროსთან „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად.</p> <p>შემთხვევითი არქეოლოგიური აღმოჩენების შემთხვევაში მიწის სამუშაოების დროს კონტრაქტორმა დაუყოვნებლივ უნდა შეწყვიტოს ნებისმიერი სახის ფიზიკური სამუშაო ტერიტორიაზე და შეატყობინოს მგფ-ს. სამუშაოების განახლება შესაძლებელია მოხდეს მხოლოდ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს წერილობითი ნებართვის მიღების საფუძველზე.</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
საჯარო კონსულტაცია	
<p>სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?</p>	<p>გარემოს დაცვის მართვის გეგმა განხილული იქნება ბენეფიციარ თემში სამუშაოების დაწყებამდე.</p>
დანართები	
<p>დანართი 1: ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილი და ფოტომასალა</p> <p>დანართი 2: საჯარო კონსულტაციის ოქმი</p> <p>დანართი 3: ხელშეკრულება სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე (იქნება მოწოდებული)</p> <p>სხვა ნებართვები/შეთანხმებები - საჭიროების მიხედვით</p>	

B: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. გზის რეაბილიტაცია	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	B. ახალი მშენებლობა	■ დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიB
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიC
	E. მიწის შექენა ²	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიD
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ³	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიE
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიF
	H. სამედიცინო ნარჩენების გადამუშავება/ მენეჯმენტი	[ ] დიახ ■ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიG
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	■ დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიH

²მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექენილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექენილ მიწაზე.

³ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი C: შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებები საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<p>(a) ინფორმაცია მომავალი სამუშაოების შესახებ მიწოდებული უნდა იქნეს ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის;</p> <p>(b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებული უნდა იქნეს დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით;</p> <p>(c) მოპოვებული უნდა იქნეს მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა;</p> <p>(d) კონტრაქტორი უნდა იქნეს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით;</p> <p>(e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში უნდა იქნეს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები);</p> <p>(f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მარკინგებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) დემონტაჟის შედეგად წარმოებული ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და აუცილებელია მისი წყლით დასველება, ნარჩენების მტვრის შემცირების მიზნით;</p> <p>(b) პნევმატური ბურღვის/კედლის ჩამონგრევის დროს წარმოებული მტვრის ჩახშობა უნდა განხორციელდეს წყლის შესხურებით და/ან მტვრისგან დამცავი ეკრანის მოწყობით;</p> <p>(c) აუცილებელია, რომ გარემომცველი გარემო (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი იყოს სამშენებლო ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;</p> <p>(d) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა - ღია სახით;</p>

	ხმაური	<p>(e) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა იყოს სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების გადამეტებული - არამიზნობრივი მოძრაობა;</p> <p>(f) აუცილებელია ტვირთის სათანადოდ გადაფარვა გადაზიდვის დროს.</p> <p>(a) მშენებლობით გამოწვეული ხმაურის შეზღუდვა მოხდება ნებართვაში მითითებული შეთანხმებული დროის შესაბამისად;</p> <p>(b) მუშაობის დროს აუცილებელია გენერატორების, საჰაერო კომპრესორების და სხვა ელ. მექანიკური აღჭურვილობის ძრავების სახურავების დახურვა, ხოლო აღჭურვილობის განთავსება უნდა მოხდეს დასახლებული პუნქტებიდან მოშორებით;</p> <p>(c) მექანიზმების მოძრაობა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით;</p> <p>(d) აუცილებელია მაქსიმალური სიჩქარის შეზღუდვა;</p> <p>(e) აუცილებელია მექანიზმების შესაბამისი ტექნიკური კონტროლის და მოვლა-პატრონობის პრაქტიკის გამოყენება;</p> <p>(f) სატრანსპორტო საშუალებების და მძიმე ტექნიკის ფუჭი მუშაობა ნებადართული არ არის. მექანიზმებზე გამოყენებული იქნება სპეციალური დამხშობები.</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(a) კონტრაქტორი ვალდებულია, რომ ორგანიზება გაუწიოს და გადახუროს მასალის საწყობები; აღნიშნული საწყობების გადახურვა უნდა მოხდეს წყალგაუმტარი მასალით, ძლიერი წვიმის და წყალდიდობის დროს გამორეცხვის თავიდან აცილების მიზნით, ასევე აუცილებელია ეროზიისა და ნალექების ისეთი მაკონტროლებელი ღონისძიებების გატარება, როგორცაა მაგ. თივის ზვინები და/ან ლამის შემოღობვები, იმისთვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული ნალექების სამშენებლო ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ გადასვლა, რამაც შესაძლოა ზედმეტად აამღვრიოს მახლობლად მდებარე მდინარეები და ნაკადულები;</p> <p>(b) კონტრაქტორი ვალდებულია დაგეგმოს ყველა სახის მიწის სამუშაოები და უზრუნველყოს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის და ქვენიადაგის განთავსება ისე, რომ წყლის ჭარბი ჩამონადენის მოცულობა მინიმუმამდე იქნას შემცირებული;</p> <p>(c) აუცილებელია სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება ზეთის და საპოხი მასალების გაჟონვის ფაქტის არსებობის/არარსებობის დადგენის მიზნით. ყველა სახის მექანიზმების მოვლა-პატრონობა და მუშაობა უნდა მოხდეს ისე, რომ ყველა სახის გაჟონვა, ან დაღვრა, მინიმუმამდე იყოს შემცირებული; აუცილებელია ყოველდღიური შემოწმება (სატრანსპორტო საშუალებების მოვლა-პატრონობის პროცედურების შესაბამისად), გაჟონვის, ან რაიმე სახის პრობლემის არ არსებობის დადასტურების მიზნით. სატრანსპორტო საშუალებების მოვლა-პატრონობა, გასუფთავება, ცხიმისგან გაწმენდა განხორციელდება კონკრეტულ ადგილებში - ბეტონის საფუძველზე და არა დაყრილ გრუნტზე. აღნიშნული მონაკვეთები არ უნდა იყოს განთავსებული მდინარიდან 50 მ მანძილზე;</p>

		<p>(d) საპოხი მასალები, საწვავი და გამხსნელები აუცილებელია განთავსდეს და გამოყენებულ იქნას მექანიზმების მომსახურების მიზნით - კონკრეტულ მონაკვეთებზე - სპეციალურად მოწყობილ ადგილზე, შესაძლო მუშაობის და აუცილებელი შემოსაზღვრის უზრუნველყოფით.</p> <p>აუცილებელია, რომ ისეთი მასალები, როგორცაა მაგ. სორბენტი, ქვიშა, ნახერხი, ბურბუშელა და ა.შ. ხელმისაწვდომი იყოს სამშენებლო ტერიტორიაზე;</p> <p>(e) სველი ცემენტის და/ან ბეტონის ჩაშვება ნებისმიერ მდინარეში, რუში, ან თხრილში, დაუშვებელია;</p> <p>(f) სამუშაოები ღელის გადაკვეთის ადგილებში. კონტრატორი ვალდებულია, რომ უზრუნველოს საღებავების, ზეთის და საპოხი მასალების სათანადო მოვლა, მათი წყალში ჩაღვრის თავიდან აცილების მიზნით. პოტენციურად დამაბინძურებელი მასალების შენახვა მდინარიდან 50 მ პერიმეტრში, აკრძალულია. არსებული ბოგირის დემონტაჟის სამუშაოები უნდა განხორციელდეს ისე, რომ მინიმუმადე იქნეს დაყვანილი წყლის კალაპოტის დაბინძურების საფრთხე. წარმოქმნილი ნარჩენების გატანილი უნდა იქნეს მუნიციპალიტეტის მიერ ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილას.</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(a) საჭიროა ნარჩენების შეგროვების და გადაყრის გზების და ტერიტორიების იდენტიფიკაცია ყველა ძირითადი სახეობის ნარჩენებისთვის, რომელიც მოსალოდნელია სადემონტაჟო და სამშენებლო საქმიანობის პროცესში;</p> <p>(b) მინერალური სამშენებლო და დემონტაჟის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების სეპარაცია მოხდება ძირითადი, ორგანული, სითხის და ქიმიური ნარჩენების შესაბამისად, სამშენებლო ტერიტორიაზე მათი დახარისხებით და შესაბამის კონტეინერებში განთავსებით;</p> <p>(c) ნარჩენების გატანის ამსახველი ჩანაწერები წარმოადგენს მათი სათანადო მართვის საფუძველს;</p> <p>(d) შესაძლებლობის შემთხვევაში, კონტრაქტორი ხელმეორედ გამოიყენებს და გადაამუშავებს შესაბამისი სიცოცხლისუნარიანობის მქონე მასალებს (აზბესტის გარდა).</p>
	მასალების მიწოდება	<p>a) მასალები შეძენილი უნდა იქნეს იმ არსებული საწარმოებისა და კარიერებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ოფიციალური ნებართვა, ან მოქმედი ლიცენზია საქმიანობის განსახორციელებლად;</p> <p>b) მოპოვებული უნდა იქნეს შესაბამისი ლიცენზია, თუ საჭიროა ახალი კარიერის გახსნა;</p> <p>c) კარიერების ტერიტორიების გამოყენებული მონაკვეთების აღდგენა, ექსტრაქციის (მოპოვების) გაგრძელების შემთხვევაში, ან მათი სათანადოდ დახურვა, ექსტრაქციის (მოპოვების) დასრულების და ლიცენზიის ვადის ამოწურვის შემთხვევაში;</p> <p>d) მასალების გადაზიდვა არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში;</p>

		<p>e) სიჩქარის მარეგულირებელი, მიმართულების შეცვლის აღმნიშვნელი და გამაფრთხილებელი ნიშნების უზრუნველყოფა სატრანსპორტო საშუალებებისთვის - საჭიროების შესაბამისად.</p>
<p>H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პიდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით: - განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; - უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; - სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან საჭონლის გადაადგილების საათებში. - სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და პერსონალისთვის ტრენინგის (სწავლების) ჩატარება, განსაკუთრებით სამშენებლო ტერიტორიაზე მისვლის და სამშენებლო ტერიტორიის მახლობლად არსებული გადატვირთული სატრანსპორტო მოძრაობის შესახებ. უსაფრთხო გადასასვლელების და გასასვლელების მოწყობა ფეხით მოსიარულეებისთვის იქ, სადაც ხდება სატრანსპორტო მოძრაობის შეჭრა; - სიჩქარის შემამცირებელი ბარიერებისა და შესაბამისი ნიშნების მოწყობა (საგზაო ისრები/ქვეითად მოსიარულეთათვის) სატრანსპორტო საშუალებების სიჩქარის შემცირების მიზნით, ადგილობრივ საგზაო პოლიციასთან შეთანხმების საფუძველზე.

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შექმნა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მომწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით; ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

					დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
ინერტული მასალების წყარო	მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია; სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება; მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა	კარიერები	დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება	ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში	ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია; სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტთა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი,
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები	ინსპექტირება	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი
საოპერაციო ფაზა						
რეზილიტირებული გზის მოვლა	გზის საიდენტიფიკაციო ნიშნების განთავსება; არსებული ქუჩის მონაკვეთების დემარკაცია - შეკეთების პროცესში; ასფალტის და/ან სხვა ნარჩენების გატანა მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების ტერიტორიიდან გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე	რეზილიტირებული გზები	ინსპექტირება	მოვლა-პატრონობის პროცესში	საგზაო შემთხვევების და სატრანსპორტო მოძრაობის დარღვევის თავიდან აცილება	ბორჯომის მუნიციპალიტეტი

დანართი 1. ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილის სქემა და ფოტომასალა

ფოტომასალა

რენდერები

24 ნოემბერი, 2016 წელი

ბორჯომის მუნიციპალიტეტი, საქართველო

საჯარო განხილვის ოქმი

რეგიონალური განვითარების მესამე პროექტი (RDP 3)

„ დაბა ბაკურიანში წრიული ბილიკის მოწყობა“

ქვე-პროექტის გარემოს დაცვითი მართვის გეგმის საჯარო განხილვა.

2016 წლის 24 ნოემბერს, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, გამგებლის წარმომადგენლის ოფისში გაიმართა ქვე-პროექტის „დაბა ბაკურიანში წრიული ბილიკის მოწყობა“ გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის საჯარო განხილვა.

შეხვედრა მიზნად ისახავდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებას ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოების, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი/დადებითი ზეგავლენისა და მათი თავიდან აცილების გზებისა და საშუალებების შესახებ.

შეხვედრას ესწრებოდნენ:

ადგილობრივი მოსახლეობა: ბუძიშვილი ნუგზარი, მიქაბერიძე მანანა, მიქაბერიძე სტეფანე, მიქაბერიძე ივანე, ავთანდილ დუჩიძე, ბუძიშვილი ალექსანდრე, ალავიძე სერგო, ვარდუვაძე ფრიდა, წარიგოვი მარგალიტა, ვასილ მიქაბერიძე, ნოდარ ჯეირანაშვილი, იაგო ნასყიდაშვილი, ლარისა ჯანიძე, გიორგი კანდელაკი, გიორგი მეტრეველი, ალექსი ფილაური, მიქაბერიძე ზეინაბი, ფატი შავლხოვი

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელი ბაკურიანის ად. ერთეულში: გოჩა გობრონიძე

ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრის წარმომადგენელი: მარიკა მაკიევი

მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენლები:

ნინიკო ისაკაძე- გარემოს დაცვის სამსახურის სპეციალისტი;

დავით ბახსოლიანი- განსახლების სპეციალისტი

შეხვედრა გახსნა ნინიკო ისაკაძემ, გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების სპეციალისტმა და დამსწრე საზოგადოებას წარუდგინა ინფორმაცია მუნიციპალური განვითარების ფონდის, შეხვედრის მიზნებისა და პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ. მან შეხვედრისას განიხილა ქვე-პროექტისათვის მომზადებული

გარემოსდაცვის მართვის გეგმა. მოკლედ აუხსნა საზოგადოებას მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული ქვე-პროექტების სოციალური და გარემოსდაცვითი სკრინინგის პროცედურები და სოციალური და გარემოსდაცვითი მოთხოვნები მოცემული პროექტებისათვის, მიმოიხილა ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოები, ამ სამუშაოების განხორციელებისას მოსალოდნელი სოციალური და გარემოსდაცვითი ზეგავლენა არსებულ გარემოზე და ის ძირითადი ღონისძიებები, რომელთა გატარებაც აუცილებელია სავარაუდო უარყოფითი ეფექტების თავიდან აცილების ან შერბილებისთვის. აღნიშნა, რომ პროექტებით გათვალისწინებული სამუშაოები საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად არ ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის აღებას და/ან რამე სახის შეთანხმებას გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, ამიტომ ყველა პროცედურა ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ხორციელდება მსოფლიო ბანკის შესაბამის უსაფრთხოების პოლიტიკისა და რეგიონული განვითარების პროექტისთვის მომზადებული სამოქმედო სახელმძღვანელოს შესაბამისად.

წინიკომ ისაკაძემ ისაუბრა გარემოს დაცვის მართვის გეგმის მიმოხილვის დოკუმენტის შინაარსსა და სტრუქტურაზე. მან აღნიშნა, რომ გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა არის მშენებელ კონტრაქტორთან გაფორმებული ხელშეკრულების განუყოფელი ნაწილი და კონტრაქტორს ევალება უზრუნველყოს დოკუმენტით განსაზღვრული, სამშენებლო სამუშაოებისას მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენის, შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება. ასევე, მიმოიხილა ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და შესაბამისი ანგარიშგების პროცედურები და ამ პროცედურების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი მხარეები.

წინიკო ისაკაძემ შეხვედრის მონაწილეებს მიაწოდა ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ, ვისთანაც საზოგადოებას საშუალება აქვს დაუკავშირდეს და საკუთარი მოსაზრება დააფიქსიროს გარემოს დაცვითი და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებული რაიმე სახის უკმაყოფილების წარმოშობის შემთხვევაში.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ საზოგადოებას საშუალება მიეცა გამოეთქვათ საკუთარი აზრი ან/და დაესვათ კითხვები წარდგენილ საკითხებთან დაკავშირებით, შეხვედრის მონაწილეების მიერ დასმული იქნა შემდეგი შეკითხვები:

შეკითხვები და შენიშვნები	პასუხები და კომენტარები
ქვე-პროექტი ითვალისწინებს თუ არა სადრენაჟე სისტემის მოწყობას?	<p>დიახ, ქვე-პროექტი ითვალისწინებს სანიაღვრე სისტემის მოწყობას. ბილიკზე სანიაღვრე მილების თავზე მოეწყობა გვერდული წვიმმომღებები, საიდანაც მოხდება არსებული გზისა და საპროექტო ბილიკის ზედაპირებიდან წყლის დაღვრა სანიაღვრე არხებში.</p> <p>ასევე, ვინაიდან საავტომობილო გზის მიმდებარედ ხდება ბილიკის მოწყობა, საავტომობილო გზის ქვეშ არსებული სადრენაჟე მილები მოითხოვს დაგრძელებას ბილიკის სიგანეზე. მილებიდან წყალი განიტვირთება მიმდებარედ ბუნებრივად შექმნილ სანიაღვრეებში.</p>
შესაძლებელია თუ არა საავტომობილო გზაზე გაკეთდეს სიჩქარის შემზღუდავი ბარიერები?	ქვე-პროექტი ითვალისწინებს მხოლოდ ფეხითმოსიარულეთა ბილიკის მონიშვნასა და მაფრთხილებელი ნიშნების განთავსებას.
ქვე-პროექტით სად არის განსაზღვრული ბილიკიდან კერძო მიწის ნაკვეთებზე ჩასასვლელების გაკეთება?	ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ბილიკიდან კერძო ნაკვეთებამდე ჩასასვლელებისა და ამოსასვლელების მოწყობას. ჩასასვლელების კონკრეტული ადგილების განსაზღვრა მოხდება მუნიციპალიტეტთან შეთანხმების შემდეგ.

შეხვედრის დასასრულს ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლებმა გამოხატეს დადებითი დამოკიდებულება ქვე-პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების მიმართ, ასევე გამოთქვეს სურვილი, ბილიკიდან კერძო ნაკვეთებამდე ჩასასვლელების დაპროექტებისას ჩართვის.

შეხვედრის ფოტომასალა და შეხვედრაზე დამსწრეთა სარეგისტრაციო ფურცელის ასლი თანდართულია.

ოქმი მომზადებულია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის გარემოს დაცვისა და განსახლების სამსახურის გარემოს დაცვის უსაფრთხოების სპეციალისტის ნინიკო ისაკაძის მიერ.

დამსწრეთა რეგისტრაციის ფურცელი:

რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი

ბაკურიანში წრისული ბილივის მოწყობა

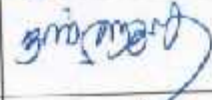

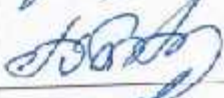

ქვე-პროექტის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის საჯარო განხილვა

24 ნოემბერი, 2016

შუბეღარაზე დამსწრეთა რეგისტრაციის ფურცელი

	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
1.	ბეძენია ბეზენია		599 78 40 89	
2.	ბეძენია ბეზენია		599 59 51 82	
3.	ბეძენია ბეზენია		555 59 89 83	
4.	ბეძენია ბეზენია		599 55 45 23	
5.	ავთიანთი დევიდ		568-15-41-41	ა. დ.
6.	ბუბინაშვილი ვაჟაშვილი		595-92-90-36	

7.	սուրճի կից		572133311	
8.	ճանապարհի ցանկ		571152186	
9.	Մանուկների խումբ		599 48-09-51	
10.	ճանապարհի ցանկ		571 26 20 40	ճանապարհի
11.	ճանապարհի ցանկ		599 56 67 87	
12.	ճանապարհի ցանկ		599.50.62-19	
13.	ճանապարհի ցանկ		595 85 44 45	
14.	ճանապարհի ցանկ		599 56 71 80	
15.	ճանապարհի ցանկ			
16.	ճանապարհի ցանկ			

17.	Հանց Երդրոյ	Երկր Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ	593335058	
18.	Հուկ Երկ Երկ	Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ Երկ	595262060	
19.	Երկ Երկ Երկ		599-41-13-29	Երկ Երկ
20.	~~Երկ Երկ Երկ~~			
21.	Երկ Երկ Երկ	Երկ Երկ Երկ	5995705-97	
22.	Երկ Երկ Երկ			
23.				
24.				
25.				